

Arbetsmiljöguide #1.1 Stegar och Bockar

Syfte/ Omfattning

Guiden syftar till att ge vägledning vad gäller val och användning av stegar och bockar för tillträde vid arbete på höjd. Skador vid fall från låg höjd på grund av arbete från stege eller bock är mycket vanliga i byggbranschen, ofta med lång sjukfrånvaro som följd.

Allmänt

Arbete från stege eller bock får endast vara kortvarigt. För att begränsa risken för skador ska arbetsgivaren ge medarbetarna förutsättningar för ett så säkert arbete som möjligt på stege/bock genom att anvisa användning av produkter - Bra arbetsmiljöval. De är märkta och har egenskaper som gör dem säkrare än andra produkter på marknaden.

Ett säkert arbete på stege och bock utgår från två perspektiv; säkerhetsrutiner och produkter.

Säkerhetsrutiner

Arbetsgivare ska ha rutiner för att:

- Välja utrustning för användning bl.a. utifrån arbete, arbetshöjd och metod.
- Ta hand om riskerna och hur de ska åtgärdas, och dokumentera det i en arbetsberedning.
- Vidta kompletterande åtgärder om en medarbetare inte kan använda Bra arbetsmiljöval eller om det finns ytterligare risk för fall (se säkerhetsavstånd).
- Kontrollera utrustningen för att säkerställa att den inte är skadad.

Rekommenderade produktval för säkert arbete - Bra arbetsmiljöval:

- **Nivå 1.** < 0,5 m plattformshöjd. Bock tillåten.
- Maxhöjd 2 steg inkl. ståplanet.
- **Nivå 2.** < 1,25 m plattformshöjd. Trappstege/arbetsplattform.
- "Stoppanvisning" på minst 3 sidor ex. med bygel.
- **Nivå 3.** > 1,25 m < 2 m plattformshöjd. Trappstege/arbetsplattform.
- Räcke på minst 3 sidor.
- **Nivå 4.** > 2 m plattformshöjd. Plattformstrappa/arbetsplattform.
- Skydd på 4 sidor.

I de få situationer då det är absolut omöjligt att använda Bra arbetsmiljöval rekommenderas att entreprenörens arbetsledning (alternativt BAS-U) utarbetar rutiner för att ge tillstånd för användning av mindre säkra alternativ, genom att använda stegstillstånd.

Anliggande stegar finns inte bland de produkter som är Bra arbetsmiljöval.

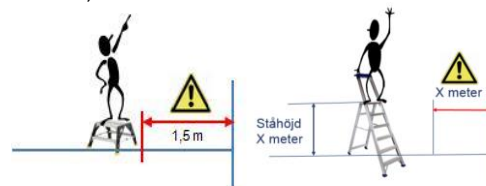

INBEN SKA SKADAS
PÅ VÅRA BYGGEN

Att tänka på - säkerhetsavstånd

Att ställa upp en trappstege eller bock intill en annan fallrisk, t.ex kant, bjälklagshål, etc skapar en stor risk för fall och åtgärder behöver vidtas. Här kommer några tänkbara riktlinjer man kan följa:

- Säkerhetsavstånd för 2-stegsbock är 1,5 m.
- Säkerhetsavstånd för anliggande stege eller trappstege är samma som ståhöjden, dock lägst 1,5 m.

Att tänka på - Kontroll

Den som använder utrustningen ansvarar för att innan och under användning kontrollera att den är oskadd.

För att få användas skall produkten vara oskadd! Om den inte är oskadd skall den kasseras!

Produkter

Generella krav på produkterna som är Bra arbetsmiljöval

- Endast typgodkända produkter utrustade med halkskydd och/eller på annat sätt säkrade mot oavsiktlig förflyttning.
- Produkterna skall vara utrustade så de kan låsas i utfällt läge, och ha halksäkra steg.
- Maxvikt 15 kg om produkten skall bäras, annars skall den kunna förflyttas på annat sätt.
- Fastställda minimimått på ståplanen, stegdjup och steghöjd

OBS! Produkter av aluminium/glasfiber är typgodkända för enklare elarbete. Vid arbete med högspänning, ex. i ställverk, krävs särskilda rutiner och annan utrustning.

Referenser: Arbetsmiljöstandard #1 Arbeta på höjd
Arbetsmiljöverkets föreskrifter